

Manifest för EU-valet 2019

7 förslag för lika rättigheter
och värdighet åt äldre

VARFÖR DETTA MANIFEST?

2017 var nästan en femtedel (19%) av EU:s befolkning 65 år eller äldre. Betydelsen av de mycket gamla (80 år eller äldre) växer även snabbare än någon annan åldersgrupp av EU:s befolkning. Deras andel av befolkningen i de 28 medlemsländerna förutspås mer än dubbleras mellan 2017 och 2080, från 5,5% till 12,7%.

Många äldre bidrar på ett betydande sätt till samhället, till exempel genom att arbeta, vägleda yngre, eller ta hand om barnbarn och släktingar. Åldersdiskriminering gör dock att äldre hindras från att delta på ett självständigt, fullständigt och jämlikt sätt i individens och samhällets liv. Respekt för allas värdighet och självständighet är universella mänskliga rättigheter för personer av alla åldrar och en grundförutsättning för ett effektivt och meningsfullt deltagande i samhällslivet. Förenta nationernas Agenda 2030 och **mål för hållbar utveckling** fullföljer löftet om att ingen ska lämnas efter.

På EU-nivå utgör den **européiska pelaren för sociala rättigheter** och **Europeiska planeringsterminen** liksom andra EU-strategier, till exempel den **digitala inre marknaden**, ett adekvat ramverk inom vilka medlemsstaterna kan vidta åtgärder för att skydda äldres rättigheter och jämställdhet. En framtida EU-budget bör hjälpa till att uppfylla EU:s sociala och diskrimineringsrelaterade mål för tiden efter 2020, men en förnyad politisk impuls krävs för att det horisontella antidiskrimineringsdirektiv som föreslagits ska avblockeras.

Manifest för EU-valet 2019

**7 förslag för lika rättigheter
och värdighet åt äldre**

Europaparlamentet har alltid varit en förkämpe för social rättvisa och jämlikhet. EU-valet 2019 hålls vid en vändpunkt där det finns ett akut behov för EU att relatera starkare till medborgarna och företräda deras intressen. Vår önskan är ett framåtblickande EU som inte enbart ser till ekonomi och tillväxt, utan vidtar konkreta åtgärder för att alla värderas och har möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv, oavsett ålder, kön, ras eller etnisk tillhörighet, religion, funktionsförmåga eller sexuell läggning.

Manifest för EU-valet 2019

7 förslag för lika rättigheter
och värdighet åt äldre

VÅRA KRAV

Eftersom vårt mål är ett äldrevänligt EU och vi vill stödja samtalen om en internationell konvention om äldres rättigheter vid **FN:s öppna arbetsgrupp om åldrande**, uppmanar vi alla som kandiderar till Europaparlamentet att arbeta för att avskaffad äldrediskriminering ska identifieras som EU-prioritet jämbördig med andra diskrimineringsgrunder i EU:s fördrag, och vidta åtgärder för att:

- 1. Stärka** äldres **rättigheter** genom att bekämpa ålderism och åldersdiskriminering
- 2. Stärka livstidsperspektivet på arbete** och skapa inkluderande arbetsmarknader
- 3. Garantera tillräckliga pensioner** och inkomst för äldre kvinnor och män
- 4. Försvara rätten att leva** och åldras med värdighet genom adekvat personcentrerad omsorg och långtidsvård som är tillgänglig för alla
- 5. Garantera ett hälsosamt liv** och främja välmåendet för alla åldrar
- 6. Garantera universell tillgång på varor och tjänster** i dagens digitaliserade samhälle, inklusive för äldre
- 7. Ge äldre medborgare** möjlighet att **till fullo delta** i samhällslivet och demokratin.

Manifest för EU-valet 2019

**7 förslag för lika rättigheter
och värdighet åt äldre**

AGE uppmanar dig som är kandidat till Europaparlamentet att sätta tryck på EU att ge stöd åt medlemsstater i deras arbete med nationella strategier för åldrande med aktivt deltagande från äldre och äldres organisationer. Vi räknar även med att du arbetar för att återupprätta Europaparlamentets intergrupp om åldrande och solidaritet mellan generationerna och därmed hålla äldrefrågor högt på parlamentets dagordning.

VEM STÅR BAKOM

AGE Platform Europe är det största nätverket för äldre i Europa. Vi arbetar för dagens (200 miljoner) och morgondagens äldre.

1. Stärka äldres rättigheter genom att bekämpa ålderism och åldersdiskriminering och sätta tryck på din regering att:

- Säkerställa att direktivet om likvärdig behandling i tillgången på varor och tjänster ska antas, och garantera fullständigt genomförande av tillgänglighetslagen;
- Granska genomförandet av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och säkerställa att den även tillämpas likvärdigt för äldre med funktionsnedsättningar;
- Granska genomförandet av Förenta nationernas konvention om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, och av EU:s bestämmelser om jämställdhet, och se till att dessa tillämpas likvärdigt för äldre kvinnor;
- Stödja debatten på FN-nivå om eventuell internationell lagstiftning för att stärka skyddet av äldres mänskliga rättigheter.

2. Stärka livstidsperspektivet på arbete och skapa inkluderande arbetsmarknader och sätta tryck på din regering och sociala aktörer i ditt land att:

- Till fullo implementera likabehandlingsdirektivet 2000/78/EC och stödja upplysningskampanjer om vikten av att bekämpa äldrediskriminering på arbetsplatsen; göra verklighet av äldrevänliga arbetsvillkor, med särskild tonvikt på flexibla alternativ vid karriärens slut;
- Anta ett ambitiöst direktiv om [balansen mellan arbete och liv](#), inklusive betald vårdledighet för informella vårdare. Uppmana EU-kommissionen och medlemsstaterna att gå längre, med förslag på en rekommendation från rådet om socialt skydd och sociala tjänster för informella vårdare – som oftast är kvinnor – vilket skulle garantera tillgång till pensionspoäng, minimiinkomst, sjukförsäkring och rätt till arbetslöshetsersättning åt informella vårdare som fallit bort från arbetsmarknaden;
- Värdera äldres färdigheter och kunskaper på arbetsmarknaden, och inse behovet av att möjliggöra ett längre arbetsliv genom effektivare åtgärder mot åldersdiskriminering i arbetslivet och yrkesutbildningen;
- Utnyttja potentialen för kunskapsöverföring mellan generationerna, skapa arbetstillfällen som värdesätter äldres respektive yngres färdigheter, och möjliggöra för båda åldersgrupperna att utvecklas professionellt och anpassa sig till en föränderlig arbetsmarknad;
- Stärka implementeringen av rådets föreslagna rekommendation om socialt skydd för anställda och egenföretagare, och se till att luckor i det sociala skyddets täckning effektivt täpps till i all slags sysselsättning;

- Granska implementeringen av rådets rekommendation för [långtidsarbetslöshet](#) och ge stöd till Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, för att hjälpa äldre arbetssökande, inklusive äldre som befinner sig i påtvingad sysslolöshet;
- Finansiera forskning om hållbara arbetsplatser och långvarig anställningsbarhet genom vidareutbildning och livslångt lärande, och sprida resultaten i EU:s alla åtgärder och initiativ;
- Tillämpa ett livslängdsperspektiv på arbetsplatsen, som garanterar hälsosamma arbetsmiljöer och stärker samverkan, samarbete, kunskapsöverföring och solidaritet mellan olika åldersgrupper.

3. Garanterar en adekvat pension och åldersinkomst för både kvinnor och män, och sätta tryck på din regering att:

- Anta ett ramdirektiv om [adekvat minimiinkomst](#) för ett värdigt liv, inklusive minimipension, med hänsyn inte enbart till relativ fattigdomsgräns utan även åldersspecifika referensbudgetar enligt en korg av varor och tjänster;
- Uppmana till en Europastrategi för att sluta [könsgapet inom löner, karriärer och pensioner](#) och lösa utmaningarna för både de kvinnor som fortfarande befinner sig i arbete och för pensionerade äldre kvinnor, för vilka positiva förändringar på arbetsmarknaden kommer för sent;
- Stärk Europaparlamentets och de nationella parlamentens [tillsyn av den Europeiska planeringsterminen](#), med särskild hänsyn till utmaningen för gällande pensionssystem att skydda från fattigdom på ett effektivt sätt;

- Stödja de europeiska tillsynsmyndigheterna för finansmarknader i deras roll och ansvarsområden och därmed säkerställa adekvata ekonomiska resurser och personal för att skydda långsiktig avkastning, uppmuntra till hållbara investeringsstrategier och försvara konsumenträttigheter inom kapitalbaserade pensionsplaner;
- Anta ett europeiskt lagstiftningsinitiativ för att ge tillgång till adekvat socialt skydd åt personer inom samtliga – reguljära och icke-reguljära – sysselsättningsformer och analysera de faktorer som hindrar människor från att utnyttja den rättigheten. Lagstiftningen bör innehålla universell och jämlik tillgång till socialt skydd, förmåner och bidrag, sjukvård av hög kvalitet, minimal inkomstsäkerhet och tillgång till varor och tjänster som på nationell nivå definierats som nödvändiga – i enlighet med ILO:s rekommendation på området, och därmed skapa ett effektivt socialt skyddsnät som kan användas i svåra tider;
- Anta en politik för att skydda äldres tillgångar och ge dem möjlighet att fatta välinformerade ekonomiska beslut.

4. Försvaret av rätten att leva och åldras med värdighet genom personcentrerad omsorg och långtidsvård till ett rimligt pris, och sätta tryck på din regering att:

- Effektivt garantera rätten till högkvalitativ långtidsvård till ett rimligt pris och stöd som hjälper äldre att leva ett värdigt liv, förbli självständiga och oberoende, och delta till fullo i samhällslivet;
- Anta en rekommendation från rådet om långtidsvård, innehållande grundprinciper och evidensbaserade rekommendationer för utveckling av långtidsvård och stödtjänster över hela EU;

- Utveckla ett ekonomiskt argument för formaliseringen av äldres långtidsvård och garantera att EU lämnar tillräckligt budgetutrymme för medlemsstaterna att förbättra kvaliteten på långtidsvården och tillgången för alla som behöver vård och stöd;
- Granska den privata sektorns roll i långtidsvården med avseende på tjänsternas kvalitet och pris, och undersöka hur EU kan införa bättre regleringar av denna växande marknad;
- Arbeta för antagandet av en EU-handlingsplan mot övergrepp på äldre, inklusive genom bättre identifiering och skydd av offer och bättre arbetsvillkor för både formella och informella vårdare i hemmet och på boenden.

5. Garantera en aktiv och frisk ålderdom och främja välmåendet för alla åldrar och sätta tryck på din regering att:

- Främja fysisk och psykisk hälsa utifrån ett livstidsperspektiv i samtliga EU:s policyer under samordning från DG SANTE;
- Säkerställa ett starkt hälsoprogram och budgetprioritet för främjande av hälsa, förebyggande av sjukdomar och minskad ojämlikhet inom hälsa i forskningsprogrammet för EU efter 2020;
- Fortsätta att stödja Europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande som nyckelinitiativ för bättre frisk förväntad livslängd i hela EU;
- Revitalisera strategin för geriatrisk medicin och stärka profilen för Europeiska läkemedelsmyndighetens geriatriska expertgrupp;

- Skapa en robust infrastruktur för sjukvård och förbättra människors hälsa för alla åldrar genom digital innovation på EU-nivå, och samtidigt uppfylla målsättningarna för den digitala inre marknaden;
- Prioritera kampen mot äldres ensamhet och sociala isolering, vilket drabbar cirka en tredjedel till hälften av de äldre och leder till negativa konsekvenser för hälsan.

6. Garantera universell tillgång till varor, bostäder och tjänster för äldre och sätta tryck på din regering att:

- Stärka EU:s lagstiftning, initiativ och standardiseringar på tillgänglighetsområdet i dagens starkt digitaliserade samhälle, inklusive EU:s tillgänglighetslag, samt säkerställa korrekt implementering på nationell nivå;
- Fortsätta stödja utvecklandet av en europeisk silverekonomisk strategi och därmed utvecklandet av tillgängliga produkter och tjänster till ett rimligt pris, till stöd för en aktiv och frisk ålderdom;
- Främja och stödja utvecklandet av äldrevänliga miljöer på lokal och regional nivå som en central faktor för ett självständigt liv och rörlighet för alla med stöd från EU:s finansieringsinstrument;
- Ta hänsyn till åldersdimensionen i smarta lokalbostäder, urban utveckling och kollektivtrafik. Ge stöd till ett självständigt liv genom utveckling av hemmabaserad IKT, intelligenta bostäder och digitala och webbaserade tjänster;
- Säkerställa att åldersdimensionen beaktas i de olika delarna av EU:s forskningsprogram för att bättre hantera olika perspektiv på EU:s åldrande demografi.

7. Ge möjlighet för äldre medborgare att till fullo delta i samhället, kulturen och demokratin, och främja livslångt lärande för att stödja deras aktiva deltagande i alla delar av livet:

- Göra Europaparlamentet till ett centralt forum för diskussion av frågor som rör lika rättigheter för alla åldrar och solidaritet mellan generationer genom stöd till återupprättandet av intergruppen för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna;
- Säkerställa att e-förvaltning och tillgång till allmänna val finns för väljare i alla åldrar;
- Bekämpa åldersdiskriminering inom politiken och uppmuntra äldre att ställa upp som kandidater i lokala, nationella och europeiska val;
- Ge erkännande och stöd till alla de olika sociala och ekonomiska bidrag som äldre gör till våra samhällen, i synnerhet till de yngre generationerna;
- Uppmuntra till erkännande och stöd till äldre frivilligas arbete genom programmering och finansiering av sociala fonder och Erasmus+; finansiera forskningsverksamhet som inriktar sig på det ekonomiska värdet av äldres frivilligarbete;
- Uppmuntra till EU-initiativ för att sluta den digitala klyftan, inklusive genom europeiska investeringar i digital infrastruktur och stödåtgärder för bättre digitala färdigheter för alla åldersgrupper i den uppdaterade europeiska utbildningsstrategin ET2020;
- Bekämpa digital exkludering och respektera varje medborgares rätt att använda traditionell (dvs. analog) teknik som stöd för äldres rätt till jämlikt deltagande i samhället;

- Uppmana till starkare deltagande/medskapande/gemensam utformning inom EU:s forsknings- och standardiseringsarbete;
- Se till att den nya allmänna dataskyddsförordningen implementeras på ett sätt som tar hänsyn till äldre medborgares särskilda svårigheter på grund av den digitala klyftan;
- Inkludera äldre i medborgardialog om hållbar utveckling och överföring av kunskaper, värderingar och kultur mellan generationerna.

Läs hela manifestet online
bit.ly/AGE-Manifesto19

www.age-platform.eu | towardsanagefriendlyep.com
E-post: info@age-platform.eu | Twitter: @AGE_PlatformEU | +32.2.280.14.70
Europeiska kommissionens transparensregister nr: 16549972091-86

AGE:s arbete delfinansieras av EU-programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap. AGE Platform Europe ansvarar helt och hållet för detta dokument, som inte ska betraktas som ett uttryck för Europeiska kommissionens åsikter